

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dissertationes Ad Jus Publicum Romano-Ecclesiasticum

Bessel, Johann Franz

Coloniæ, 1715

VD18 14847493

§. V. De Prælatibus Regularibus Non Benedictis, Nec Perpetuis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61383](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61383)

curam gerat, sed etiam presbyteris, qui in minoribus titulis, seu parochiis, intendat; & qua quisque industria opus divinum exerceat, ad episcopum referat; ubi etiam redditur ratio, quia licet episcopus valde idoneus sit, decet tamen, ut sua onera cum aliis partiatur, cum ipse solus omnibus invigilare non possit, adeoque extra civitatem episcopalem, alios veluti Vicarios, nempe Archi-presbyteros seu Decanos rurales constituat, qui plebi commissæ invigilent, ita tamen, ut cuncta referant ad episcopum.

18 *Quæres 10. An prædicti Decani rurales habeant aliquam jurisdictionem externam?*

Resp. Affirmative, scilicet habere jurisdictionem externam, tum in clericos intra fines seu districtum decanatus sui constitutos, tum in plebem sibi commissam, quia sunt velut Vicarii episcopi, qui foris con-

stituuntur ad gubernandum clericum, & populum, ideoque etiam Vicarii foranei appellantur. *Clement. 2. de rescript.* Est tamen eorum jurisdictio subordinata, & omnimode dependens ab episcopo & ejus Vicario generali, ita ut nihil contra præcepta eorum agere possit, & quæ dubia sunt, vel gravioris momenti, ad eosdem referre debeat, *cit. cap. ult. de offic. Archi-presbyt.* quamvis minora seu leviora negotia per se ipsos, determinare & expedire possint; verum hodie jurisdictio decanorum ruralium admodum exigua est, & pro diversitate locorum etiam diversa, ut potissimum eorum officium sit, delicta & excessus parochorum denunciare, episcopo. Neque etiam hi decani rurales dignitatem vel personatum habent, ut sentit P. Pirrhing. *de offic. Archi-presbyt. §. 2. n. 13.* aliisque ab eo relati.

§. V.

DE PRÆLATIS REGULARIBUS NON BENEDICTIS,
NEC PERPETUIS.

SUMMARIUM.

1. An Prælati locales non perpetuè habeant jurisdictionem ordinariam in suos regulares? 2. Nequeunt condere statuta regularia. 3. Habent potestatem ferendi censuras, & ab iisdem absolvendi. 4. An absolvere possint à

censuris per superiorem Prælatum latis? 5. Possunt sua absolutioni reservare quedam peccata. 6. An habeant liberam administrationem quoad bona temporalia?

Eee

Per

Per praelatos regulares non benedictos nec perpetuos intelligo Priores Conventuales, Guardianos, Rectores & ceteros, qui in praelatura regulari nullum jus reale & stabile obtinent, sed statis temporibus ab officio removentur. Hinc

Quæres 1. *An hi praelati regulares habeant jurisdictionem ordinariam in suos subditos regulares?*

1. Resp. Affirmative. Ratio, jurisdictionis ordinaria est, quæ competit ex vi officii seu muneris, ad quod ab Universitate sive reliquis religiosis sunt electi; ut sentit Innocent. in cap. 3. n. 1. de offic. judic. ordin. in plerisque autem religiosis ordinibus constituuntur Priores, Guardiani, Rectores, Provinciales per electionem capituli, accedente confirmatione superioris, scilicet Generalis. quod tamen intelligendum est de iis superioribus religionum, qui in eodem monasterio non habent supra se alium præpositum, hi posteriores enim non ordinariam sed plerumque delegatam aliquam jurisdictionem habent, quia tota jurisdictionis non ex lege aut determinatione juris, sed ex arbitrio & voluntate praelati domestici pendet.

Quæres 2. *An Prælati hi locales v. gr. Guardiani, Rectores, Priores, habeant potestatem condendi statuta regularia?*

2. Resp. Negative. ratio est, quia hi superiores sunt sub uno capite, à quo totum corpus dirigitur, & in quod caput sive superiorem generalem tota potestas regularis est

translata, & ab eo in praelatos inferiores derivata; adeoque hi posteriores sive praelati locales in exercitio suæ jurisdictionis à toto ordine vel præside dependent. Tamburinus tom. 3. de jure abbat. disp. 3. quest. 1.

Quæres 3. *An prædicti praelati locales habeant potestatem excommunicandi, aliasque censuras vel penas inferendi & ab iis absolvendi?*

Resp. Affirmative, & ita colligitur ex cap. 10. de Major. & Obed. cap. 33. de simonia. Adeoque hi praelati, priores, guardiani, rectores, habent potestatem excommunicandi, aut per alias censuras coercendi, licet hi praelati conventuales adhuc superioribus sint subiecti.

Et hinc etiam superiores praelati religionis possunt absolvere subditos à censuris latis ab inferioribus, v. g. provincialis absolvere potest religiosos, quos excommunicavit praelatus conventualis, seu localis, & generalis, quos excommunicavit provincialis, quia inferior habet quidem jurisdictionem ordinariam, sed subordinatam & dependentem à superiore, ita ut hic quoque jurisdictionem habeat in causam & personam absolvendam; poteritque superior causam ab inferiore inchoatam ad se avocare, eamque cognoscere, etiam si ad eum appellatum non sit. Suarez disp. 3. de censur. sect. 2. n. 12.

E contrario hic advertendum, quod hi praelati locales & inferiores

res

res non possint absolvere, à cen-
suris latis à superiori prælato, nisi
quando superior illa specialiter sibi
non reservasset. Juxta *cap. 29. de
sent. excomm. Suarez tom. 4. de relig.
tract. 8. lib. 2. cap. 20. n. 22. & 23.*

*Quæres. 4. An priores, guardiani,
rectores & alii prælati conventuales seu
locales possint certa peccata quæ gra-
viora sunt, aut magis noxia, absolutio-
ni sue reservare?*

5 Resp. Affirmative, & probatur
ex constitutione Clementis VIII.
anno 1593. die 26. Maji edita, quæ
incipit. *ad futuram rei memoriam.*
In qua Pontifex loquitur indefinite
de superioribus regularium, ut no-
tat Suarez *loc. cit. n. 14.* & quamvis
in Concil. Trident. *sess. 14. cap. 7.*
solum fiat mentio de summo Pon-
tifice & episcopis, tamen sub epi-
scopis ibi sunt intelligendi omnes
episcopalem vel quasi episcopalem
jurisdictionem obtinentes, quia
actus reservandi peccata, non spe-
ctat ad potestatem ordinis episco-
palis, sed ad potestatem jurisdic-
tionis.

*Quæres 5. An Prælati hi locales,
habeant liberam administrationem mo-
nasterii quoad temporalia?*

6 Resp. Quamvis hæc libera mo-
nasterii administratio alias con-

cessa sit prælati monasteriorum,
quæ ex antiqua institutione) etiam si
ejusdem regulæ & ordinis sint) jura
tamen & bona omnino divisa & se-
parata habent, prout colligitur ex
*can. 9. caus. 18. quest. 2. can. 11. caus. 12.
quest. 1. cap. 21. de rescript. nihilomi-
nus id fallit in religionibus mendi-
cantium, quæ habent unum gene-
ralem præfulem, seu præpositum,
ita ut immediati seu locales præla-
ti, videlicet priores, Guardiani,
rectores subordinati sint & subje-
cti provincialibus, provinciales ve-
ro uni generali totius ordinis, a quo
omnes non solum subditi, sed etiam
subordinati prælati, tanquam unius
corporis seu congregationis mem-
bra dependent, tam quæ ad jurisdic-
tionem exercendam in subditos
regulares, quam quod ecclesiarum,
monasteriorum & jurium ac bono-
rum administrationem; in his
enim religionibus, qualem Prælati
subordinati: videlicet provinciales
& Prælati conventuales seu locales
jurisdictionem habeant in personas,
vel quam potestatem administran-
di bona, id ex uniuscujusque re-
ligionis constitutionibus, consue-
tudinibus & privilegiis colligi pot-
est. Layman. in *cap. edoceri 21. n. 7.
de rescriptis.**

§. VI.

DE JURE ET POTESTATE ABBATISSARUM.

SUMMARIA.

1. Abbatissa habent potestatem do-
minativam seu gubernativam Mona-

sterii. 2. An possint præcipere sub vir-
tute obedientiæ. 3. Non habent spiri-
tualem

Ecc 2